

CONTINUĂ EVOLUȚIA POZITIVĂ ÎN TRIMESTRUL III

Numărul contragaranțiilor acordate de FRC a crescut cu 18%

Trendul de creștere al procesului de contragarantare înregistrat de la începutul anului se menține și în trimestrul III, numărul de contragaranții acordate de Fondul Român de Contragarantare (FRC) crescând cu 12% din punct de vedere valoric și cu 18% din punct de vedere numeric, față de trimestrul anterior.

Ajutorul de minimis acordat de FRC IMM-urilor beneficiare de contragaranții a depășit în trimestrul III 16,5 mil. lei (3,7 mil. euro), ajungând la aproape 22 mil. lei (4,9 mil. euro) cumulată de la începutul anului 2012.

„Nivelul ridicat al ajutoarelor de minimis acordate în trimestrul III se datorează atât creșterii numărului de ajutoare – de la 1.034 în trimestrul I/2012, la 2.003 în trimestrul II/2012 și la 2.370 în trimestrul III/2012 –, cât și implementării noilor scheme de ajutor de minimis”, a declarat Ioan Hidegcuti, președintele FRC.

FRC a acordat în trimestrul III 2.370 contragaranții, cu o valoare totală în echivalent lei de 439,57 mil. lei.

„Valoric, contragaranțiile acordate cumulată în primele nouă luni ale anului indică o creștere cu 41% comparativ cu perioada similară a anului 2011, în timp ce numeric s-a înregistrat o scădere cu 9%. Situația este o consecință a tendinței manifestate pe piața bancară începând cu 2011, de concentrare a datoriei pe un număr redus de IMM-uri, ceea ce poate reflecta o activitate intensă de reșezare a portofoliilor bancare. Conform studiilor BNR, în perioada decembrie 2010-iunie 2012, IMM au primit finanțări în creștere cu 4,9% (+7,5% de la băncile rezidente), dar numărul IMM cu credite a scăzut (de la 91.000 la 76.000), astfel că ponderea IMM care își finanțează activitatea prin credite de la bănci și IFN, autohtone sau străine, rămâne relativ scăzută (aproximativ 21% din numărul IMM active). Aceste evoluții reflectă puternicul caracter pro-ciclic din politica băncilor autohtone în ceea ce privește creditarea companiilor, evoluție asemănătoare cu cea înregistrată în zona euro (de unde provin cele mai multe bănci-mamă cu prezență în

Ioan Hidegcuti, Președinte FRC

România). În aceste condiții, fondurile de garantare și de contragarantare, pentru a-și atinge scopul pentru care au fost înființate, au adoptat o politică anti-ciclică prin asumarea de riscuri mai mari pentru a oferi acces la creditare unui număr cât mai mare de IMM”, explică Ioan Hidegcuti.

Cu 60% mai multe contragaranții pentru debutanți

IMM start-up și cele înființate de întreprinzători debutanți au beneficiat în trimestrul III de un număr semnificativ mai mare de contragaranții, față de trimestrul anterior (cu 30% în cazul start-up și cu 60% în cazul întreprinzătorilor debutanți). Distribuția nu-

mărului de contragaranții pe tipuri de finanțări susținute s-a menținut cu aceleași ponderi înregistrate în trimestrul anterior, dar valoarea contragaranțiilor pe cele două tipuri de destinații a înregistrat ușoare modificări. Astfel, în trimestrul III a crescut ponderea investițiilor (de la 21% în trimestrul II/2012, la 24% în trimestrul III/2012), în defavoarea capitalului circulant.

„Ponderea importantă a contragaranțiilor acordate pentru susținerea activității curente este consecința necesității de finanțare a IMM-urilor care, ca efect al crizei financiare, se confruntă cu o puternică decapitalizare și lipsă de lichidități necesare desfășurării activității curente. Astfel, în perioada ianuarie-septembrie 2012, ponderea valorică a contragaranțiilor aferente finanțărilor ce au ca destinație susținerea capitalului de lucru a crescut la 74%, față de 69% cât s-a înregistrat în perioada similară a anului 2011”, arată președintele FRC.

Microîntreprinderile, principalele beneficiare

În ceea ce privește structura portofoliului de contragaranții acordate, principalele beneficiare ale contragaranțiilor acordate sunt microîntreprinderile (50% din numărul total de contragaranții), urmate de întreprinderile mici (40% din numărul total) și întreprinderile mijlocii (10%). Dacă analizăm ponderile deținute de primele două categorii de IMM în volumul contragaranțiilor acordate, clasamentul se inversează, fapt explicat de nivelul mai mic al finanțărilor și implicit al contragaranțiilor de care beneficiază microîntreprinderile. Se susține astfel faptul că sistemul

de contragarantare instituit de FRC a contribuit la creșterea accesibilității la finanțare a micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici, categorii de IMM-uri care, de regulă, sunt cele mai afectate de barierele existente în procesul de finanțare și creditare, confirmând astfel rolul important al mecanismului de garantare/contragarantare ca element de contrabalansare anticiclică a politicii băncilor din perioadele de criză.

În ceea ce privește susținerea proiectelor cu cofinanțare europeană, în trimestrul III au fost acordate 130 de contragarantii aferente proiectelor cofinanțate din fonduri europene, cu o valoare a contragaranțiilor de 53,16 mil. lei, ceea ce reprezintă o creștere cu 2% numeric și cu 30% valoric, față de acordările din trimestrul II. În perioada ianuarie-septembrie 2012, s-a înregistrat o creștere cu 34% a numărului și cu 45% a valorii contragaranțiilor acordate pentru susținerea proiectelor cu cofinanțare europeană, comparativ cu acordările din perioada similară a anului 2011.

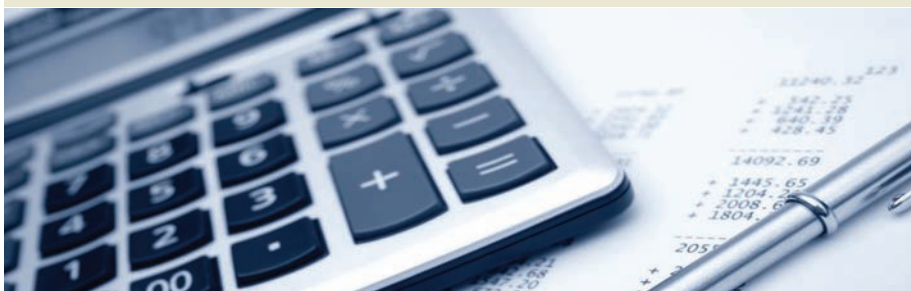
Serviciile, domeniul cel mai riscant

Analiza ratei creditelor neperformante generate de IMM contragarantate de FRC la sfârșitul lunii septembrie arată că și în cazul portofoliului FRC, ca și în cazul întregului sector IMM din economia românească, microîntreprinderile sunt cele mai riscante entități, indiferent de criteriul analizat, rata creditelor neperformante variind invers proporțional cu dimensiunea IMM. Riscul de credit generat de IMM este însă neuniform distribuit fiind diferențe importante după sectoarele economice de activitate, dimensiunea firmei, moneda de creditare și maturitatea inițială a finanțării.

Rata creditelor neperformante (NPL) generată de IMM contragarantate de FRC a înregistrat la finele lui septembrie un nivel de 4,8%, comparativ cu 23,2% pentru întregul sector IMM (în iulie 2012). Analiza evoluțiilor indicatorului în intervalul septembrie 2011-septembrie 2012 evidențiază un ritm accelerat de deteriorare a calității portofoliului FRC în special în trimestrul III: rata creditelor neperformante generată de IMM din portofoliul FRC s-a majorat în ultimul an cu 2,6 puncte

Evoluția ajutoarelor de minimis pentru IMM

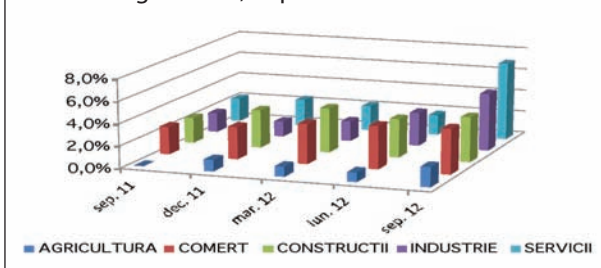
	Trimestrul I / 2012		Trimestrul II / 2012		Trimestrul III / 2012	
	LEI	EUR	LEI	EUR	LEI	EUR
Norma 1/2010	1.855.451	426.586	2.666.722	601.925	-	-
Norma 2/2010	299.814	68.945	332.199	74.939	-	-
Norma 3/2011	15.327	3.506	21.731	4.915	2.226	494
Norma 4/2011	65.418	15.018	108.172	24.361	348.147	77.011
Norma 1/2012	-	-	-	-	14.364.494	3.177.433
Norma 2/2012	-	-	-	-	1.830.225	403.769
Total	2.236.010	514.055	3.128.824	706.140	16.545.092	3.658.707

Evoluția contragaranțiilor pentru startup și debutanți

	Trim. III/2011		Trim. II/2012		Trim. III/2012	
	număr	Valoare (mil. lei)	număr	Valoare (mil. lei)	număr	Valoare (mil. lei)
Norma 1 (IMM cu istoric de funcționare)	2005	279,43	1.757	358,56	2.052	404,92
Norma 2 (start-up)	166	26,18	152	29,56	197	30,57
Norma 3 (agricultură)	4	0,33	24	3,13	9	0,44
Norma 4 (debutanți)	119	3,96	70	2,16	112	3,64
Total	2.294	309,91	2.003	393,41	2.370	439,57

Evoluția ratei creditelor neperformante aferente IMM contragarantate, după domeniul de activitate

procentuale (de la 2,2% în septembrie 2011 la 4,8% septembrie 2012), din care numai în ultimul trimestru majorarea a fost de 1,6 puncte procentuale.

„Analiza ratei creditelor neperformante în funcție de sectorul de activitate arată că cele mai riscante societăți din portofoliul FRC sunt cele din domeniul serviciilor (rată NPL de 7% în septembrie 2012), urmate de cele care activează în industrie (rată NPL de 5,2%). La polul opus se află firmele din agricultură (cu o rată a creditelor neperformante de 1,8% în septembrie 2012). Prin urmare, orientarea strategiei FRC în

direcția contragarantării într-o măsură mai mare a firmelor din industrie va conduce la majorarea riscului de credit care trebuie gestionat, ceea ce pledează pentru existența unei recapitalizări și implică a unor fonduri proprii adecvate care să poată acoperi pe termen mediu și lung aceste riscuri în creștere”, arată Ioan Hidecuti.

Cu toate că IMM-urile aflate în portofoliul de contragarantare al FRC se caracterizează printr-o calitate superioară față de IMM din economie, analiza portofoliului de contragarantii înregistrat la finele trimestrului III 2012 relevă unele vulnerabilități ale acestuia (cu precădere expunerea mare față de sectorul microîntreprinderilor – cele mai riscante entități, asociată și cu o majorare a neperformanței creditelor în valută), dar și o creștere mai accentuată a riscului pe parcursul trimestrului, evoluție care probabil va continua și în perioada următoare.

Georgeta Clinca